

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP)

TYP-aluekierros 19.1.–19.2.2015
Hallitusneuvos Päivi Kerminen

Lakisääteistämisen tavoitteet

- Pitkäaikaistyöttömyyden vähentäminen
- Kuntien ja valtion työnjaon selkeyttäminen ja yhteistyön kehittäminen
- Kuntien vaikutusmahdollisuuksien lisääminen pitkäaikaistyöttömien palvelujen järjestämisessä
- Työttömyydestä aiheutuvien julkisten menojen alentaminen
- Pitkäaikaistyöttömien yhdenvertaisuuden parantaminen
 - samanlaiset palvelut asuinpaikasta riippumatta
- Palvelujärjestelmän toimivuuden parantaminen
 - pirstaleisen palvelujärjestelmän kokoaminen, jotta työtön saa nopeammin ja tarkoituksenmukaisempina kokonaisuutena ne eri viranomaisten palvelut, joita hän tarvitsee työllistyäkseen
 - henkilökohtaisen, kasvokkain tapahtuvan palvelun tarjoaminen

Työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu

- Yhteistoimintamalli, jossa TE-toimisto, kunta ja Kela yhdessä arvioivat työttömien palvelutarpeet, suunnittelevat työllistymisen kannalta tarkoituksenmukaiset palvelukokonaisuudet sekä vastaavat työllistymisprosessiin etenemisestä ja seurannasta
- Tavoitteena on edistää työttömien työllistymistä tarjoamalla heille monialaisena yhteispalveluna julkisia työvoimapalveluja sekä sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluja siten kuin em. palvelujen tarjoamisesta erikseen säädetään

Asiakkuuskriteerit

- Monialaisen yhteispalvelun tarve sekä työmarkkinatuen maksupäivien kesto tai työttömyyden kesto
- TE-toimisto, kunta ja Kela arvioivat monialaisen yhteispalvelun tarpeen, kun työtön on
 - saanut työmarkkinatukea työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää; tai
 - ollut yhdenjaksoisesti työttömänä
 - vähintään 6 kk (alle 25-vuotiaat) tai
 - 12 kk (25 vuotta täyttäneet)
- Yhteispalvelun tarve = työttömän työllistymisen edistäminen edellyttää TE-toimiston, kunnan ja Kelan järjestämisvastuulle kuuluvien palvelujen yhteensovittamista

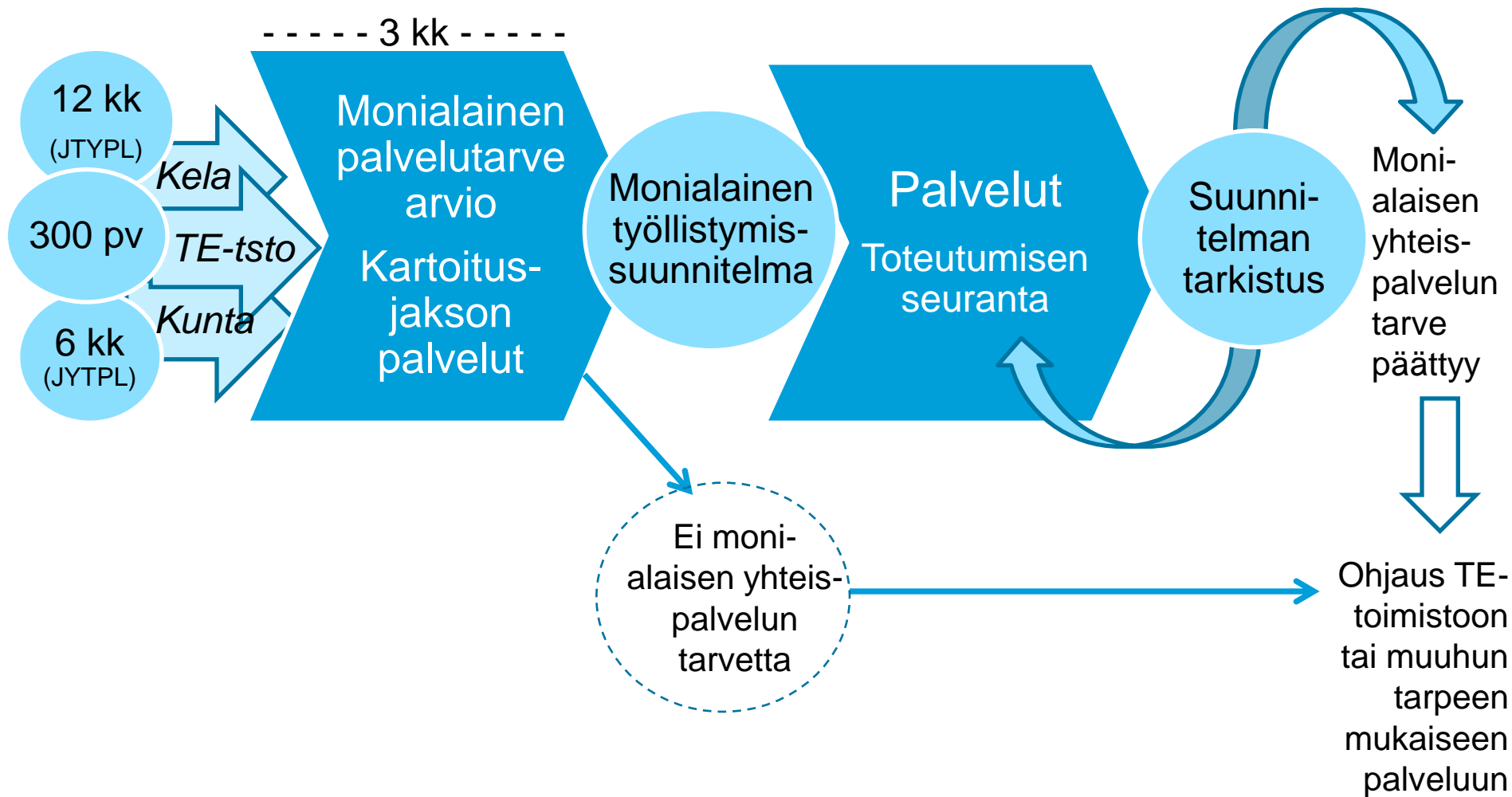

Mistä tieto työmarkkinatuen maksupäivien täyttymisestä?

- TE-toimisto saa Kelalta 1.1.2015 alkaen reaaliaikaisesti tiedon siitä, että työmarkkinatukea on maksettu työnhakijalle työttömyyden perusteella vähintään 300 päivää
- Kunta saa Kelalta kuukausittain jälkikäteen maksulistan niistä henkilöistä, joille työmarkkinatukea on maksettu vähintään 300 päivää työttömyyden perusteella
- Kela lisää tilastotietokanta Kelastoon raportin, jossa työmarkkinatuen saajat on luokiteltu tukipäivien kertymän mukaan (100–1500 päivää)
 - Raportti julkaistaan 23.3.2015, tiedot kuukausittain vuoden 2014 alusta
 - Asiakasmäärien ennakointimahdollisuus
- Kelan Kelmu-tietojärjestelmään (kunnan sosiaalihuollon käytössä) lisätään kevään 2015 aikana tieto henkilölle työttömyyden perusteella maksetuista työmarkkinatukipäivistä

Ohjautuminen ja TYP-prosessin eteneminen

Kartoitusjakso

- TE-toimisto, kunta, Kela ja asiakas arvioivat yhdessä asiakkaan palvelutarpeen 3 kuukauden kuluessa siitä, kun monialainen yhteispalvelu on alkanut (= kartoitusjakso)
- Kartoitusjakson aikana TE-toimisto, kunta ja Kela selvittävät yhdessä asiakkaan kanssa tämän ammatillisen osaamisen sekä työllistymiseen vaikuttavan sosiaalisen tilanteen, terveydentilan ja työ- ja toimintakyvyn
 - Kartoituksessa käytetään TE-toimistolla, kunnalla ja Kelalla olevia tietoja, minkä lisäksi TE-toimisto voi hankkia osaamis- ja ammattitaitokartoituksia, työkyvyn arviointeja ja uravalmennusta sekä järjestää työkokeiluja
 - Lisäksi kunta ja Kela voivat tarjota asiakkaan tilannetta kartoittavia järjestämismvastuulle kuuluvia palveluja

Monialainen työllistymissuunnitelma

- TE-toimisto, kunta ja työtön laativat kartoitusjakson aikana yhdessä
- Suunnitelmassa sovitaan palvelutarpeen mukaisista työvoima-, sosiaali-, terveys- ja kuntoutuspalveluista ja niiden toteutumisen seurannasta
- TE-toimiston ja kunnan on seurattava suunnitelman toteutumista.
 - tarkastettava työttömän palvelutarpeen edellyttämällä tavalla
 - kuitenkin vähintään 6 kuukauden välein sekä työttömän sitä erikseen pyytäessä (ellei ilmeisen tarpeetonta)
- Jos työttömän palvelutarve edellyttää Kelan tarjoamia kuntoutuspalveluja, Kela osallistuu suunnitelman laatimiseen, seurantaan ja tarkistamiseen
- Työtön on velvollinen osallistumaan suunnitelman laatimiseen ja tarkistamiseen, toteuttamaan suunnitelmaa sekä hakeutumaan ja osallistumaan suunnitelmassa sovittuihin palveluihin. Lisäksi työtön on velvollinen suunnitelmassa sovituissa määräajassa ja tavalla ilmoittamaan suunnitelman laatimiseen osallistuneille viranomaisille, miten hän on toteuttanut suunnitelmaa.
- Velvollisuuksien laiminlyönnistä aiheutuvista seuraamuksista säädetään työttömyysturvalaissa ja toimeentulotuesta annetussa laissa

Monialaisen yhteispalvelun järjestäminen

- Jokaisen TE-toimiston alueella on TE-toimiston, kuntien ja Kelan sopima määrä monialaista yhteispalvelua tuottavia verkostoja
- Jokaisella verkostolla on
 - TE-toimiston asettama johtoryhmä, joka vastaa yhteispalvelun järjestämisestä
 - vähintään yksi TE-toimiston, kunnan ja Kelan yhteinen toimipiste
- TE-toimistot, kunnat ja Kela osoittavat monialaiseen yhteispalveluun palvelua tarvitsevien asiakkaiden määrä huomioon ottaen riittävän määrän henkilöstöä

Monialaisen yhteispalvelun johtoryhmä

- TE-toimisto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan yhden tai useamman monialaisen yhteispalvelun johtoryhmän neuvoteltuaan toimialueeseensa kuuluvien kuntien ja Kelan kanssa johtoryhmien lukumäärästä.
 - Johtoryhmät tulee asettaa viimeistään 30.6.2015
 - TYP:n ensimmäisen johtoryhmän toimikausi päättyy 31.12.2018
- Johtoryhmien jäseniä ovat TE-toimiston, Kelan ja kuntien nimeämät henkilöt. Jokaiselle jäsenelle nimetään henkilökohtainen varajäsen.
- Johtoryhmässä edustettuna olevat kunnat nimeävät keskuudestaan johtoryhmän puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan

Monialaisen yhteispalvelun johtoryhmän tehtävät

- Tekee yhteistyösopimuksen työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä johtoryhmän toimialueella. Yhteistyösopimuksessa sovitaan ainakin
 - TE-toimiston, kuntien ja Kelan yhteisistä toimipisteistä
 - monialaisen yhteispalvelun tarjoamisesta muualla kuin yhteisissä toimipisteissä
 - TE-toimiston, kuntien ja Kelan monialaiseen yhteispalveluun osoittamasta henkilöstöstä
 - työttömille yhteisissä toimipisteissä ja muualla kuin yhteisissä toimipisteissä tarjottavista palveluista
- Asettaa vuosittain toimialueensa monialaiselle yhteispalvelulle tavoitteet
- Sopii monialaisena yhteispalveluna tarjottavien palvelujen järjestämiseen tarkoitettujen määrärahojen käyttösuunnitelmasta
- Seuraa ja arvioi monialaisen yhteispalvelun toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista

Monialaisen yhteispalvelun järjestämistä johtava henkilö

- Monialaisen yhteispalvelun johtoryhmään kuuluvat kunnat nimeävät monialaista yhteispalvelua johtavan henkilön ja tämän varahenkilön enintään johtoryhmän toimikaudeksi
 - ensimmäinen kausi 31.12.2018 asti
- Monialaisen yhteispalvelun johtoryhmän tulee hyväksyä monialaista yhteispalvelua johtava henkilö ja tämän varahenkilö ennen nimeämistä
- Monialaisen yhteispalvelun järjestämisestä vastaavan henkilön tehtävänä on johtoryhmän asettamissa puitteissa vastata:
 - monialaisen yhteispalvelun yhteisten toimipisteiden ja muualla kuin yhteisissä toimipisteissä tarjottavan monialaisen yhteispalvelun organisoinnista
 - monialaisen yhteispalvelun tavoitteiden ja palvelujen järjestämiseen tarkoitettujen määrärahojen käyttösuunnitelman toteutumisen seurannasta
 - johtoryhmässä käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä johtoryhmälle
 - monialaisen yhteispalvelun yhteistyökäytäntöjen ja asiakasprosessien kehittämisestä

Monialaisen yhteispalvelun ohjausryhmä

- TEM asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan monialaisen yhteispalvelun ohjausryhmän, jonka jäseniä ovat TEM:n, STM:n, Kelan ja Kuntaliiton edustajat
- Ohjausryhmän tehtävänä on
 - asettaa tavoitteet monialaiselle yhteispalvelulle
 - seurata ja arvioida monialaisen yhteispalvelun toimeenpanoa ja tavoitteiden toteutumista
 - ohjata monialaisen yhteispalvelun kehittämistä
- Ohjausryhmä käsittelee TEM:n esityksen työvoimapalvelujen järjestämiseen tarkoitettujen määrärahojen osoittamisesta monialaiseen yhteispalveluun ennen kuin ministeriö tekee asiaa koskevan päätöksen
- TEM asettaa ohjausryhmälle työjaoston, joka
 - vastaa ohjausryhmässä käsiteltävien asioiden valmistelusta
 - ohjausryhmän päätösten toimeenpanosta
 - tukee alueita monialaisen yhteispalvelun toimeenpanossa

Monialaisesta yhteispalvelusta aiheutuvien kustannusten jakaminen

- TE-toimisto, kunnat ja Kela vastaavat monialaiseen yhteispalveluun osallistuvan henkilöstönsä palkkaus- ja muista henkilöstökustannuksista.
- Monialaisen yhteispalvelun yhteisen toimipisteen toimitila-, laite- ja tietoliikennekustannukset sekä muut monialaisesta yhteispalvelusta ja sen kehittämisestä aiheutuvat kustannukset jaetaan TE-toimiston ja sen toimialueeseen kuuluvien kuntien kesken. Kela osallistuu kustannuksiin TE-toimiston ja kuntien kanssa tekemässään sopimuksella sovitulla tavalla

Rekisterit ja tietojen saaminen

- Yhteiseen käyttöön talletettavat työtöntä koskevat tiedot ja niiden käsittely
 - TE-toimiston ylläpitämä monialaisen yhteispalvelun asiakasrekisteri (URA-järjestelmän osarekisteri)
 - Ne yhteispalvelussa työskentelevät, joille on myönnetty käyttöoikeus tähän osarekisteriin, voivat saada ja käyttää tietoja sekä tehdä merkintöjä
- Työtöntä koskevien tietojen tallentaminen monialaiseen yhteispalveluun osallistuvan viranomaisen rekisteriin
 - Tietojen tallettaminen TE-toimiston, kunnan ja Kelan omiin rekistereihin
- Salassa pidettävien tietojen saaminen palvelun järjestämistä varten
 - Salassa pidettävät työtöntä koskevat tiedot, jotka ovat tarpeellisia monialaisen yhteispalvelun tarjoamiseksi, hankitaan työttömän suostumuksella
 - Työttömän suostumuksesta riippumatta TE-toimistolla, kunnalla ja Kelalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada toisiltaan, luovuttaa toisilleen ja käyttää työtöntä koskevia tietoja, jotka ovat välttämättömiä monialaisen yhteispalvelun järjestämiseksi työttömälle

Työ- ja elinkeinoministeriön ”korvamerkityt” määrärahat vuonna 2015

- Toimintamenomääräraha **22,4 milj. euroa**
- Asiakkaille järjestettävät julkiset työvoimapalvelut **48,6 milj. euroa**
 - Määrä on mitoitettu oletuksella, että TYP:ien keskimääräinen asiakasmäärä on 25 000 ja aktivointiaste 40 %. Aktivointiasteeseen luettavat kunnan ja TE-toimiston järjestämismvastuulla olevat palvelut jakautuisivat seuraavasti:
 - 30 % kuntouttava työtoiminta
 - 70 % julkiset työvoimapalvelut, joista
 - palkkatuki 30 %
 - työvoimakoulutus 10 %
 - valmennukset 10 %
 - kokeilut 20 %
- Lisäksi **142,4 milj. euroa** yli 300 päivää työmarkkinatukea työttömyyden perusteella saaneille tarjottaviin työvoimapalveluihin (muut kuin yhteispalvelun asiakkaat)
- Määrärahojen alueellinen jako ELY-keskuksille tehdään helmikuussa 2015

Toimeenpanon aikataulu ja etapit vuonna 2015

Alueellinen toimeenpano

Verkostoneuvottelut

Aluekierros
19.1.–19.2.

Asiakasmäärän
selvittäminen

Johto-
ryhmä/t
30.6.

TYP-laki

1.1.2015

ja -asetus
voimaan

maaliskuu

huhtikuu

toukokuu

kesäkuu

elo - joulukuu

• Jokainen
kunta kuuluu
TYP-
verkostoon

1.1.2016

• Toimi-
pisteet sovittu
ja resursoitu
• Asiakas-
ohjaus toimii

Valtakunnallinen toimeenpano

Aluekierros
19.1.–19.2.

Ohjaus-
ryhmä

Yhteistyö-
sopimus-
malli

SOTE-lain
vaikutusten
arviointi

Monialaisen
yhteispalvelun
valtakunnalliset
tavoitteet,
seuranta

Pitkäaikaistyöttömien ja muiden heikossa työmarkkina-asemassa olevien palvelujärjestelmän kehittämiskokonaisuus

Työllisyydenhoidon kokonaisuus

